

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

De Mangler, hvoraf vor civile Procesmaade lider, ere dels en utilbørlig Langsømheds dels en ikke tilstrækkeligt indtrængende og effektiv Sandhedsudforskning. En efter menneskelige Forhold fyldestgjørende Afhjælpning af disse Mangler kan efter Ministeriets Formenting kun opnaas ved Overgang til mundtlig Rettergang med den bedst mulige Gjennemførelse af Umiddelbarhedsprincippet i Bevisførelsen, i hvilken sidste Henseende der kan gaas mere eller mindre vidt og forsaa vidt er Plads for Nuancer i Opfattelserne. Det er derfor fremdeles som hidtil Ministeriets Mening, at en mere omfattende Reform af Retspleien bør gaa i den Retning, en Mening, som man maatte fastholde, selv om Grundlovens § 74 ikke forbrede det. Det nægtes vel ikke, at Reformen ere mulige paa Grundlag af den nuværende skriftlige Procedures Bibeholdelse, og at nogen, om end efter Ministeriets Mening ikke tilstrækkelig, Afhjælpning af de forhaandenværende Mangler ad den Vej kunde naas. Men Ministeriet finder det ikke rigtigt at opgive Tanken om den større, ved Grundloven i Udsigt stillede og efter dets Mening mere fuldkomne Reform, saalænge det ikke er konstateret, at Rigsdagen vil, at man for Tiden skal blive staaende ved det Mindre, og Ministeriet kan ikke anse det for ønskeligt at bortlede og formindste Interessen for den større Reform, saalænge der ikke findes Grund til at antage, at Rigsdagen foretrækker dette, fremfor at søge gennemført en Reform, der kan anses som en Indløsning af Grundlovens Løfte.

Det er derfor ikke ønsket for hensigtsmæssigt at gjøre Forslag, der gribe ind i selve den nu gjældende Procedures System og dets Udførelse i det Enkelte, men, da det maa antages, at en mere omfattende Reform ikke i den nærmeste Fremtid vil blive gennemført, har Ministeriet anset det for rigtigt at fremkomme med nærværende Forslag, der sigter til, uden at gribe ind i Procesmaaden selv, at afhjælpe nogle af de mere ubvortes Mangler i den gjældende Processlovgivning, for dergjennem at bidrage noget til en hurtigere og lettere Gang af Sagerne. For at lette nærværende Forslags hurtige Gjennemførelse har Ministeriet rørt saa lidt som muligt ved det bestaaende og indskrænket sig til at foreslaa saadanne Endringer, navnlig i de procesuelle Frister, men ogsaa i et Par andre Retninger, om hvis Nytte der formentlig ikke let kan være forstjellige Meninger.

§ 1.

I denne Paragraf gives der nogle nye Regler om Stævnevarselet i Stedet for de gamle, der lidet passe til Nutidens Kommunikationsforhold og i det Hele ere altfor lange, især naar det betænkes, at Stævning efter den gjældende Ret i Reglen ikkun er en blot og har Kaldelse til Møde for at erfare, hvad Sagsøgeren vil fremkomme med, og der ikke udtræbes nogenjomhelst Forberedelse hertil. I det den Forudætning er udtrykt, at Stævnevarselet alene regnes efter Bopælen og at altsaa midlertidig Fraværelse fra denne ikke kommer i Betragtning, naar iøvrigt Stævningen paa lovlig Maade kan forkyndes trods Indstævntes Fraværelse, er Varjelet ansat til 8 eller 14 Dage, efter som Indstævnte boer inden Jurisdiktionen eller udenfor denne, men dog inden Kongeriget. At sætte Varjelet til kortere Tid end 8 Dage, er der — naar den nuværende Adgang til Extraretsbehandling bliver bestaaende ved Siden af — ingen Udfordring til, og paa den anden Side er der i vort lille Land neppe Grund til nogensinde at sætte Varjelet til mere end 14 Dage for den, der boer inden Kongeriget. Snarere kunde der være Anledning til ikke at give mere end 8 Dage, hvad enten Indstævnte boer i eller udenfor Jurisdiktionen, men dels synes det i og for sig naturligt, at der gjøres en Forskjel, efter som Indstævnte boer i Jurisdiktionen eller ikke, dels er der Steder indenfor Kongeriget, hvor 8 Dages Varjel i al Fald til visse Tider af Aaret er noget knapt tilmaalt, og det bør erindres, at Stævnevarselet hellere maa tilmaales noget rigeligt end altfor knapt. Ellers vil enhver fortløbig Fraværelse fra Bopælen let kunne blive paaberaabt som en Undskyldning for Udeblivelse den Dag, Stævningen falder i Rette, og fremfalde Spørgsmaal om Bevilling til at fremsætte nye Indsigelser eller til Reassumtion af Sagen.

Boer Indstævnte i Udlandet — hvormed i denne Retning Island, Færøerne og de dansk-vestindiske Øer sættes i Klasse — vil Varjelet kun ved vidtløftige Forfrister kunne bestemmes i selve Loven, naar det skal være nogenlunde appasset efter den virkelige Trang. Thi Forskjellen paa det Varjel, der virkelig behøves, efter som Indstævnte boer nærmere eller fjernere i Udlandet, er saa overmaade stor. Medens der ikke er nogen Grund til at give en Mand, der boer i Malinø eller Hamborg, længere Varjel end den, der boer i Korsør